

Bükkhát Erdőrezervátum

ER-33 (HU)

Bükkhát Erdőrezervátum (Dráva-mellék)

magterület: 58.4 ha; védőzóna: 393.8 ha; összes terület: 452.2 ha

magterület hrsz és erdőrészlet: Páprád 089a-ból 28A; 089b-ből 28NY, 28TI; 090-ből 27A, 27NY; 091-ből 27A; 093-ból 32B, 32NY2; 098-ből 31A, 31NY; 099-ből 30A, 30NY; 0100-ból 31A; Vajszló 0157-ből 13A, 13NY; 0158-ből 14A, 14NY

védőzóna hrsz és erdőrészlet: A KvVM rendelet helyrajzi számos listát tartalmaz (lásd a rendeletben)

11/2007. (III. 30.) KvVM rendelet a Bükkhát természetvédelmi terület létesítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról.

Dél-Dunántúl

Mecsekerdő Zrt.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

Eseménykövetés (EK)

Történet

2022

Elkészült a 2012/13-as alapfelmérés értékelése (kutatási jelentés), valamint az eredményeket összefoglaló ER Füzetek 5. szám ... *Csicsek, Ortmann-Ajkai és mtsai (2022)*

2015-...

A Mecsekerdő Zrt. a védőzóna jelentős részén sávós közelítőnyomok mentén, szálalóvágásra tér át. ... *Bükkháti Örökerdő Kezelési Terv, 2021*

2012-2014

NyME EMK *Silva Naturalis* – A folyamatos erdőborítás megvalósításának ökológiai, konzervációbiológiai, közjóléti és természetvédelmi szempontú vizsgálata TÁMOP projekt vizsgálatok a védőzóna lékvágásainak hatásvizsgálatára.

2012/13 FŐBB ALAPFELMÉRÉSI EREDMÉNYEK

Elkészült az ERDŐ+h+á+l+ó mintavételi pontjaiban a magterületek (Göndör és Konica) FAÁSZ, ÚJCS és ANÖV egységes alapállapot felmérése.

átlagos záródás	73 %
átlagos állomány-magasság	30,6 m
átlagos sűrűség (N)	626 törzs/ha
átlagos körlapösszeg (G)	31,7 m²/ha
átlagos élőfakészlet (V)	463 m³/ha
törött törzscsonkok sűrűsége	7 csonk/ha
álló holtfák és csonkok sűrűsége	56 holtfa/ha
fekvő holtfa mennyisége	40 m³/ha

Elegyarányok: kocsányos tölgy 50%, magyar kőris 30%, gyertyán 7%, mezei juhar 3%, vénic szil 3%, mezei szil 2%. A két magterületrész (Döngör és Konica) állományának fő jellemzőit 217 mintavétel alapján, az alapfelmérési eredményeket egy 2022-ben elkészült kutatási jelentés foglalta össze. ...
Csicsek és mtsai (2022): A Bükkhát Erdőrezervátum 2012/13-as alapállapot felmérésének értékelése (2022)

2010-2011

Mecsekerdő megbízásából "*Üzem módtípusok szerepének értékelése erdőállományok erdőgazdasági, erdődinamikai és erdőtermészetességi mutatóinak alakulásában*" vizsgálatok készülnek a mikrotarvágások ("lékvágások") hatásának megismerésére.

2002-2017

Lékvágásos (mikrotarvágásos) gazdálkodás a védőzóna idősebb állományaiban.

2002

Elkészült az erdőrezervátum hosszútávú fejlesztési terve (HFT), amely jelentős területbővítést és a még öreg állományokat jobban figyelembe vevő módosítást javasolt. Ennek alapján a DDNPI és a Mecsekerdő Zrt a korábbiaktól eltérő, az Erdőrezervátum Program és a természetvédelem szempontból kedvezőbb kijelölésben állapodott meg (KvVM 2007).

1999

"A Dráva-mente egyik legnagyobb összefüggő erdőtömbjének része. A magterület

harmadában 35 éve természetszerű erdőgazdálkodás folyik, ezért annak állapota kiemelkedő (a magterület fennmaradó része középkorú és degradált aljnövényzetű). Idősebb állományok (keményfás ligeterdők) a védőzónában található!" ... *Horváth és Bölöni (2002) Az ER-ok kutatásszempontrú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben* [Megj.: ez még a korábbi ER-kijelölési javaslatra vonatkozik]

1998

"Természetvédelmi szempontból igen értékes ... természetközeli állományok. A magas vízigényű társulások esetében érzékelhető a termőhely szárazabbá válása miatt megkezdődő leromlás" ... (*Ortmann-Ajkai 1998, Doktori disszertáció*)
cönológiai vizsgálatok és vegetációtérképezés alapján

Besorolás 99: Eseménykövetés (EK)

Fő eredmények

A Bükkhát Erdőrezervátum 2012/13-ban. ER Füzetek 5.

Csicsek Gábor, Ortmann-Ajkai A., Lukács M., Hollós R., Rogács E., Vida A., Horváth F. (2022): A Bükkhát Erdőrezervátum 2012/13-as alapállapot felmérésének értékelése. Kutatási jelentés. ÖK Ökológiai és Botanikai Intézet, Vácrátót, 62 old.

DDNPI (2021): Ormánsági erdők különleges természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terv HUDD20008. DDNPI, Pécs

Dózsa-Farkas K., Ortmann-Ajkai A., Horváth F. (2015): New enchytraeid species (Oligochaeta: Enchytraeidae) from...; *Acta Zoologica Scientiarum Hungaricae* 61(4), pp. 305-327, 2015

Kevey Balázs (2007): A baranyai Dráva-sík tölgy-kőris-szil ligetei. *Natura Somogyiensis* 10:11-39

Ortmann-Ajkai Adrienn (2002): Transitory vegetation types: A case study from riverine forests. *Acta Bot. Hung.* 44(3-4):335-346.

Ortmann-Ajkai Adrienn (1998): Vegetation mapping as a base of botanical GIS applications II. Vegetation map of the Vajszló forest: *Acta Bot. Hung.* 41(1-4):193-227.

Ortmann-Ajkai A. (1998): Vegetációtérképezés a Drávamenti-síkság erdőiben: cönológiai és térinformatikai elemzések. [PhD disszertáció], kézirat, Pécs

Válogatott fényképek

Óriás kocsányos tölgyek a Bükkhát ER-ban, 2022
Bükkhát Erdőrezervátum
Dénes Andrea (JPM)
2022
[P1240968_ORIASOK.JPG](#)

Kidőlt kocsányos tölgyóriás törzse Bükkhátról, 2012
Bükkhát Erdőrezervátum
Ortmann-né Ajkai Adrienne (PTE TTK)
2012
[4H_ORIASFA_2012_IMG_9637.JPG](#)

Vajszló 8C, ORSZFELM 98/99, fotóhely 1, 03-as
Bükkhát Erdőrezervátum
Vajszló 8C, ORSZFELM 98/99 fotóhely 1
Dénes Andrea (JPM)
1998
[33_01_03_600.jpg](#)

Válogatott publikációk

Összes publikáció

- Csicsek Gábor, Ortmann-Ajkai Adrienne, Lukács Márió, Hollós Roland, Rogács Eszter, Vida Alexandra és
- 2022 Horváth Ferenc (2022): A Bükkhát Erdőrezervátum 2012/13-ban. ER Füzetek 5., Ökológiai Kutatóközpont, Budapest, 16 old.
-
- 2022 Szilágyi Gergely (2022): Aranyakálok az Ormánságban. Agro Jager News
- Demeter, L, ÁP Molnár, K Öllerer, Gy Csóka, A Kiš, Cs Vadász, F Horváth, Zs Molnár (2021) Rethinking the natural regeneration failure of
- 2021 pedunculate oak: The pathogen mildew hypothesis. Biological Conservation 253, 108928, URL: <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2020.108928>
-
- Demeter L., Molnár ÁP., Horváth F., Molnár Zs., Öllerer K., Vadász Cs. és
- 2021 Csóka Gy. (2021): 100 év kudarc a kocsányos tölgyesek természetes felújulásában. Erdészeti Lapok 156(4): 128-131.
-

2021	DDNPI (2021): Ormánsági erdők különleges természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terv HUDD20008. Jóváhagyott fenntartási terv. Készítette: Horváth Valér, Csiky János, Csór Sándor, Dévényi Borbála, Hódossy Attila, Wágner László, DDNPI, Pécs
2020	DDVIZIG (2020): Jelentős vízgazdálkodási kérdések - VGT3 - Dráva részvízgyűjtő. Vitaanyag, Pécs, pp. 41.
2020	Demeter, L, Á Bede-Fazekas, Zs Molnár, G Csicsek, A Ortmann-Ajkai, A Varga, Á Molnár, F Horváth (2020) The legacy of management approaches and abandonment on old-growth attributes in hardwood floodplain forests in the Pannonian Ecoregion. Eur J Forest Res. 139:595–610, URL: https://doi.org/10.1007/s10342-020-01272-w
2020	Turós László (2020): Vadászéletek 6. gróf Draskovich Iván (1878-1963), Hunor Magazin - https://hunormagazin.hu/hirek/vadaszeletek-6-grof-draskovich-ivan-1878-1963
2019	Korda Márton, Bartha Dénes, Csiszár Ágnes (2019): Inváziós növények visszaszorítása ormánsági élőhelyeken. Mecsekerdő Zrt., 63 old.
2019	Purger Dragica, Purger J Jenő (2019): A Barcsi Ó-Dráva holtág tájtörténete. In: Purger és Purger (szerk): A Barcsi Ó-Dráva holtág élőhelyei és élővilága. BioRes, Pécs, pp. 222
2019	Seres Petra, Fűr Tamás (2019): Baranyában jártak a zalai erdészek. Erdészeti Lapok 154(9): 308.
2017	Ortmann-Ajkai, A., G. Csicsek, M. Lukács, F. Horváth (2017): Regeneration Patterns in a pedunculate oak strict forest reserve in Southern Hungary. Sumarski list 141(1-2):39-46.
2016	Cser (2016): Az aszálykár mérséklésének lehetőségei az Ős-Dráva Program vízkormányzása révén az Ormánságban. Előadás, Hidrológiai Konferencia, A Magyar Hidrológiai Társaság XXXIV. Országos vándorgyűlése, Debrecen, 2016. július 6-8.
2015	Dózsa-Farkas Klára, Ortmann-Ajkai Adrienne, Horváth Ferenc(2015): New enchytraeid species (Oligochaeta: Enchytraeidae) from the Danube-Dráva National Park; Acta Zoologica Scientiarum Hungaricae 61(4), pp. 305-327, 2015
2013	Babos Attila (2013): Draskovich-bikák: a nemes, gyönyörű ormánsági szarvas igazi különlegesség. BAMA, Baranya Megyei Hírportál
2013	Csicsek G., Ortmann-Ajkai A., Lukács M., Horváth F. (2013): Eltűnő ősi erdőtípusunk - Az árterek szárazodásának egy kevésbé ismert következménye. Környezeti problémák a Kárpát-medencében, II. Nemzetközi Klímakonferencia, Pécs

- Ortmann-Ajkai, A., G., Csicsek (2012): Why a dominant native tree species cannot regenerate in natural-like conditions. Presentation, European Vegetation Survey, 21st Workshop, Wien
- Ortmann-Ajkai Adrienn, Csicsek Gábor, Bölöni János, Horváth Ferenc (2012): Merre tart a Bükkhát Erdőrezervátum? Természetvédelmi Közlemények 18:415-424.
- Gyenezse Péter, Ronczyk Levente (2011): Az Ormánsági természeti környezet átalakítása és annak hatása a települések életére. In: Bunyevác és mtsai, szerk: A fenntartható fejlődés, valamint a környezet- és természetvédelem összefüggései a Kárpát-medencében. MTA Pécsi Akadémiai Bizottság, Pécs
- 11/2007. (III. 30.) KvVM rendelet a Bükkhát természetvédelmi terület bővítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról
- Kevey Balázs (2007): A baranyai Dráva-sík tölgy-kóris-szil ligetei (*Fraxino pannonicae-Ulmetum* Soó in Aszód 1935 corr. Soó 1963). *Natura Somogyiensis* 10:11-39
- Kevey Balázs (2007): A baranyai Dráva-sík gyertyános-tölgyesei. *Natura Somogyiensis* 10:41-71
- Persányi Miklós, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter 11/2007.(III.30.) KvVM rendelete a Bükkhát és a Kelemér-Serényfalva természetvédelmi terület létesítéséről és Erdőrezervátummá nyilvánításáról, Magyar Közlöny, 2007/38.szám, 2515-2521; ER Archívum, 2007/P-035/1, 2. publikáció, Budapest, 2007
- Remenyik Bulcsú (2005): Adatok a Dráva-szabályozás történetéből. *Földrajzi Értesítő* 54(1-2): 183-188.
- Horváth F. és Bölöni J. [összeállította] (2002): Az erdőrezervátumok kutatásszempontú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben. In: Horváth és Borhidi [szerk.]: A hazai erdőrezervátum-kutatás célja, stratégiája és módszerei, TermészetBÚVÁR Kiadó, Bp, 276-287.
- Ortmann-Ajkai Adrienn (2002): Transitory vegetation types: A case study from riverine forests. *Acta Bot. Hung.* 44(3-4):335-346.
- Dénes Andrea, Kevey Balázs, Ortmann-né Ajkai Andrienne, Pálfai László (1998): A Dráva-sík védelmet érdemlő területei. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 41-42 (a996-97):5-12.
- Mátyás Csaba (1998): A pannon térség őserdeinek utolsó tanúi a szlavóniai tölgyesek. *Erdészeti Lapok* 133(11): 353.

Ortmann-Ajkai Adrienn (1998): Vegetation mapping as a base of botanical
1998 GIS applications II. Vegetation map of the Vajszló forest: Acta Bot. Hung.
41(1-4):193-227.

Klepac, D. et al. (1996): Hrast lužnjak (*Quercus robur* L.) u Hrvatskoj
1996 [Pedunculate oak (*Quercus robur* L.) in Croatia. Vinkovci, Zagreb (angol
részek kimásolva, beszkenelve)

1996 Marton Zsolt (1996): A Pécsi Erdészeti kisvasútjai. KBK füzetek 11(7): 5-6.

Válogatott kéziratok

Összes kézirat

Csicsek Gábor, Ortmann-Ajkai Adrienn, Lukács Márió, Hollós Roland,
2022 Rogács Eszter, Vida Alexandra, Horváth Ferenc (2022): A Bükkhát
Erdőrezervátum 2012/13-as állapot felmérésének értékelése. Kutatási
jelentés. ÖK Ökológiai és Botanikai Intézet, Vácrátót. 62 old.

2021 Ács Péter (2021): Bükkháti örökerdő kezelési terv, Mecsekerdő Zrt.,
Üzemtervezési osztály, Sellyei Erdészeti, 14 old.

2018 Orbán Imre (2018): Az erdőgazdálkodás nagygombákra gyakorolt
hatásának vizsgálata a Bükkhát Erdőrezervátumban. Szakdolgozat
(kézirat), Budapest, 40 old.

2014 Ortmann-Ajkai, A., G. Csicsek, M. Lukács, F. Horváth (2015): Drivers of
spontaneous dynamics in a floodplain *Quercus robur* forest in the
Pannonian ecoregion: field data support the Vera hypothesis. Presentation
at EVS 2014

2014 Csicsek Gábor és Ortmann-né Ajkai Adrienne (2014): A Natura 2000 erdők
monitorozása, Mecsek, Dráva-sík, 2014, Kézirat, Vácrátót

2013 Horváth F. Csicsek G. Lukács M. Oravecz K. Ortmanné A.A. Sass V. Vida A.,
A Bükkhát Erdőrezervátum ER-33 faállományszerkezet felmérés
adatlapjai. 2013 ER Archívum 2014/D-001/1;2 Vácrátót, Kézirat

2012 Horváth Ferenc, Ortmann-né Ajkai Arienne: ER-33 Bükkhát
Erdőrezervátum kutatási terve 2012-2013. Kézirat, Vácrátót, 2012.

2012 Ortmann-né A.A, Csicsek G, Hollós R, Magyaros V, Rogács E, Tiffán D, Vida
A: A Bükkhát Erdőrezervátum (ER-33) kismintakörös ANÖV felmérés
adatlapjai. 2012. Kézirat, Vácrátót

2012 Ortmann-né Ajkai Adrienne, Csicsek Gábor, Hollós Roland, Magyaros
Viktor, Rogács E, Tiffán Dóra, Vida Alexandra (2012) A Bükkhát
Erdőrezervátum (ER-33) újulati- és cserjeszint felmérés adatlapjai. 2012.
Kézirat, Vácrátót.

- 2011 Ortmann-né Ajkai A. (2011): Ormánsági kocsányos-tölgyesek alprojekt az "Üzem módtípusok szerepének értékelése erdőállományok erdőgazdasági, erdődinamikai és erdőtermészetességi mutatóinak alakulásában" c. innovációs projekt keretében. [kutatási jelentés]
- 2010 Ortmann-né Ajkai A., Mányoki G., Bartha S. és Csete S. (2010): Üzem módtípusok szerepének értékelése erdőállományok erdőgazdasági, erdődinamikai és erdőtermészetességi mutatóinak alakulásában. [kutatási jelentés] Kézirat, Pécs
- 2009 Balogh Lajos (2008): Sellyei erdészeti tervezési körzet második erdőterve, 2008-2017, NÉBIH, 111 old.
- 2004 Mázsá Katalin, Sódor Márton, Lehoczky István, Papp Bea, Lesku Balázs, Mile Orsolya, Magura Tibor, Nagy Attila, Márkus András, Szmorad Ferenc, Árgay Zoltán, Pallag Orsolya, Esztó Piroska, Temesi Géza (2004): Értekezlet az erdőrezervátumok védetté és erdőrezervátummá nyilvánításának áttekintéséről, aktuális feladatokról; Kézirat, Budapest
- 2004 Lájér K. (2004): Querco robori-Carpinetum társulás monitorozása a Bükkháton (V. projekt) - Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer. Kézirat, Pécs
- 2000 Pálfaí L. [összeállította] (2000): A Bükkhát Erdőrezervátum magterületének kijelölésével kapcsolatos viták, levelezések, javaslatok és parlamenti interpelláció. Kézirat, Vajszló
- 1998 Ortmann-Ajkai Adrienn (1998): Vegetációtérképezés a Drávamenti-síkság erdőiben: cönológiai és térinformatikai elemzések. [PhD disszertáció], kézirat, Pécs
- 1998 Ortmanné Ajkai A. (1998): Bükkhát Erdőrezervátum (33) - Erdőrezervátumok 1998. évi szemlézése. Kézirat, Vácraót
- 1994 Mátyás Cs. [szerk.] (1994): Jelentés a dunántúli erdőrezervátum-területek szemlézésének eredményéről. Kézirat, Sopron
- 1994 FM Erdőrendezési Szolgálat (1994): Bükkhát (33) - Erdőrezervátum terület és faállomány adatok. Kézirat, Budapest
- 1842 Beszédes József (1842): Terve T. Baranya megyében fekvő k. alapítványi Vaiszlói Uradalom mocsárai és vízöntéses földéi kiszáritásuknak. Térinformatikai szerkesztés: Horváth Ferenc, 2022. A dokumentum forrása: HU-MNL-OL-S12IV-49- (1-6. oldal). Az eredeti térkép őrzési helye: Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Budapest

Válogatott térképek

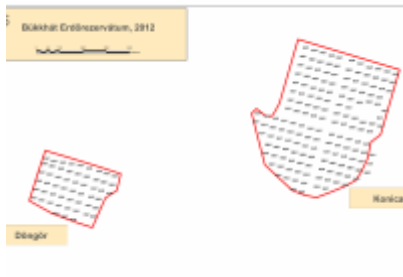
Bükkhát Döngör és Konica magterületek egy 1971-es topográfiai térképen

Bükkhát Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2022

[BUKKHAT_1971es_TOPOTERKEPEN.jpg](#)

Bükkhát ER Döngör és Konica magterületek - ERDŐ+h+á+l+ó a MVP-ok azonosítóival

Bükkhát Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2022

[ER-33_BUKKHAT_CIMKES_ERDOHALO.png](#)

Bükkhát magterületek Beszédes József 1842-es térképén, kisebb felbontás

Bükkhát Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2022

[ER-33_BUKKHAT_BESZEDES_1842_ERMT_1442x890.jpg](#)

Bükkhát TT erdőrészeinek üzemmód szerinti besorolása, 2022

Bükkhát Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2022

[BUKKHAT_NEBIH_ERDOTERKEP_UZEMMOD.jpg](#)

Bükkhát TT Google Earth 2019

Bükkhát Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2019

[BUKKHAT_Google_Earth_2019_10_15.jpg](#)

[Bükkhát TT Google Earth 2017](#)

Bükkhát Erdőrezervátum
Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)
2017

[BUKKHAT_Google_Earth_2017_03_22.jpg](#)

[Bükkhát TT Google Earth 2016](#)

Bükkhát Erdőrezervátum
Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)
2016

[BUKKHAT_Google_Earth_2016_09_03.jpg](#)

[Bükkhát TT Google Earth 2013](#)

Bükkhát Erdőrezervátum
Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)
2013

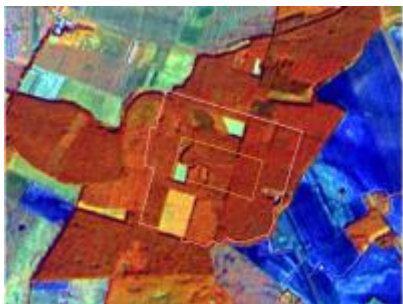
[BUKKHAT_Google_Earth_2013_08_12.jpg](#)

[Bükkhát ER és környéke, NÉBIH EI - Google úrfelvétel](#)

Bükkhát Erdőrezervátum
NÉBIH EI - Google
2012

[orto_33v.jpg](#)

[Bükkhát ER, SPOT4 - FÖMI úrfotótérkép](#)

Bükkhát Erdőrezervátum
FÖMI (Eurimage)
1999

[er33_30.JPG](#)

Térképek - link

[Bükkhát ER \(Google Maps\)](#)